

njiva i vinograda obično četvrti dio plodova. No općina je davala također privatnicima neiskrčeno i zapušteno zemljište, da ga iskrče. Osobito je bilo u običaju pravljenje lazova krčenjem ili paljenjem, a na tom se zemljištu onda sijalo žito, od kojega su morali privatnici davati općini šesti dio (pogl. IV. zbirke ref.). To isto vrijedi za zemljište, na kojem se već dulje nije sijalo. Davalo se također zemljište, da se iskrči i na njemu zasadi loza. Tako općina daje 26. srpnja u jednoj godini između 1358. i 1361. Dobroslavu Žunjeviću i Radoslavu Mariniću čitav školj Pržnik Veliki, da na njemu iskrče i zasade lozom 80 gonjaja u roku od šest godina, a kad na tom zemljištu uredi vinograd, davat će od njega šesti dio općini i uživati će ga tako sve dok traje loza. Ljudi, koji su pobirali općinsko žito ili vino, zvali su se latinski *collectores bladi*, dotično *collectores vini comunis*. Ima slučajeva, gdje je općina davala zemljište uz mnogo povoljnije uvjete ili iz stanovitih uzroka čak i badava. Tako je na pr. veliko vijeće 17. prosinca 1402. dalo Perfku Brajkoviću jedan gonjaj i pô zemlje kraj crkve sv. Ivana u Lumbardi, da na njoj sagradi kuću i napravi vrtove, a on, dotično njegovi nasljednici, davat će općini za sve to na dan Božića jednu kokoš »et unam placentulam«. 23. svibnja 1399. dalo je veliko vijeće Cvitanu Jaroniću i njegovu zetu Dabižilu, majstorima drvodjelcima, jedno zemljište na Otoku, uz pristanak male braće, u potpunu vlasnost u svrhu, da ga iskrče i uredi na njemu vrt ili vinograd; ali je ovo vijeće učinilo pod uvjetom, da se rečena dvojica nastane u gradu Korčuli, u nastojanju dakle, da se pomnoži stanovništvo grada. Kad je pak proteklo nekoliko vremena, a još se ne bijahu naselili u gradu Korčuli, veliko ih vijeće na to opominje i prijeti, da će im oduzeti zemljište.

Inače su se općinski školji davali u najam privatnicima za nekoliko godina, i to na javnoj dražbi onima, koji bi najviše ponudili.

Kneževske zemlje. S pitanjem kneževskih zemalja dosta smo se dosad zabavili u više navrata, izlažući političke događaje, i u početku ovog odlomka. Sad ćemo ponovo istaknuti samo to, da knez za trajanja svoje vlasti nije obrađivao zemlje u svojoj režiji, već ju je davao drugima na obrađivanje i pri tome dakako sklapao s njima agrarne ugovore. Iz onih sačuvanih proizlazi, da je laborator davao četvrti dio prihoda knezu, pa i onda, kad bi trebalo da tek iskrči i zasadi zemlju. Ipak imamo jedan ugovor od